

13.11.2024

Esittelijä Tuukka Einola

Eduskunnan talousvaliokunnalle

HE 147/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä ja siihen liittyviksi laeiksi

Merituulivoima talousvyöhykkeellä

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt puolustusministeriötä antamaan lausuntonsa viitteen asiassa.

Puolustusministeriö on antanut käsiteltävänä olevasta hallituksen esityksestä lausuntonsa hallituksen esityksen luonnoksen lausuntokierroksella. Työ- ja elinkeinoministeriö on ottanut lausunnossa esitetyt seikat tarkoituksenmukaisella tavalla huomioon jatkovalmistelussa. Lisäksi puolustusministeriö pitää esityksen tavoitteita tärkeinä ja katsoo esityksen olevan huolellisesti valmisteltu. Puolustusministeriö esittää lausuntonaan talousvaliokunnalle seuraavaa:

Hallituksen esityksen jatkovalmistelussa 15 §:n 1 momentin 3 kohtaa, 22 §:n 1 momentin 2 kohtaa sekä 24 §:n 1 momentin 2 kohtaa on muutettu siten, että niissä otetaan kansallinen turvallisuus paremmin huomioon. Muutokset ovat hyvin perusteltuja ja ne ovat linjassa puolustusministeriön antaman lausunnon kanssa.

Erityisen tärkeänä puolustusministeriö pitää perustelutekstin osalta mainintaa, jonka mukaan valtioneuvoston päätöksenteko perustuisi turvallisuusviranomaisien hakijasta antamiin lausuntoihin sekä mainintaa, jonka mukaan Suomenlahti ja Ahvenanmaan eteläpuolinen talousvyöhyke ovat nykyisellään poissuljettu merituulivoimarakentamiselta. Puolustusministeriö katsoo, että esityksessä on asiallisesti tunnistettu tuulivoimarakentamisen vaikutukset erityisesti tutkien toimintaan ja toteaa, että toimiva tutkavalvonta on ensiarvoisen tärkeää Suomen alueellisen koskemattomuuden valvonnalle.

Esitykseen on lausuntokierroksen jälkeen lisätty puolustusministeriön kanssa yhteistyössä valmisteltu vaikutukset kansalliseen turvallisuuteen -kappale. Puolustusministeriö katsoo, että esityksessä on tunnistettu olennaiset kansalliseen turvallisuuteen liittyvät seikat. Puolustusministeriö pitää kuitenkin välttämättömänä, että lakiesityksen käytännön toimeenpanossa kiinnitetään huomiota kyseisten vaikutusten minimointiin. Kuten hallituksen esityksestä ilmenee, tämä toteutettaisiin lausuntomenettelyllä hyödyn-tämisluvapaiheessa.

Puolustusministeriö toteaa, että lausuntomenettelyn osalta tulee varmistaa, että lakiin kirjattu tiedonsaantioikeus on riittävän kattava ja mahdollistaa tarpeellisten tietojen saamisen. On huomattava, että esityksen sivulla xx ei ole mainittu Puolustusvoimia yhtenä lausuntoja antavana tahona. Käytännössä kuitenkin Puolustusvoimat olisi se puolustushallinnon taho, joka voi parhaiten arvioida rakentamisen vaikutuksia kansalliselle turvallisuudelle. Puolustusministeriö katsoo, että lain toimivuutta tulee erityisesti lau-

13.11.2024

Esittelijä Tuukka Einola

suntomenettelyn osalta seurata ja lakia tulee tarpeen mukaan tarkentaa. Seuranta tulisi tehdä hyvässä yhteistyössä puolustushallinnon ja työ- ja elinkeinoministeriön kesken.

Lopuksi puolustusministeriö kiinnittää huomiota siihen, että Puolustusvoimat on antanut myönteisen aluevalvontalausunnan Ahvenanmaan pohjoispuolisille vesialueille ja Pohjanlahdelle yli 50 yksittäiselle tuulivoimahankkeelle. Näissä hankkeissa on yli 5 500 yksittäisen voimalan tuulivoimapotentialiaali. Puolustusvoimat ei siten kategorisesti vastusta tuulivoimarakentamista, vaan kyse on kansallisen turvallisuuden varmistamisesta myös tällä saralla.